

بررسی آزمون‌های درک مطلب پایان ترم دوره دبیرستان

مرجان وثوقی، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی. واحد سبزوار
Vosoughee@iaus.ac.ir

Abstract

The main purpose of the present research was to examine authenticity factors in reading comprehension achievement tests in Iranian high schools through Coh- matrix2. Thirty reading texts of similar length were randomly selected from archived final exams and analyzed on five various measures of Adjacent Argument Overlap, Latent Semantic Analysis (LSA) Frequency of Content Words, Type-Token ratio and connectives. The data were analyzed by Coh-matrix and were statistically analyzed through SPSS. 15. The results showed the optimum case for only two measures of Type-token ratio and Connectives. the two measures of Latent Semantic Analysis and Frequency of Content Words were low indicating immediate attention by the language testers. However, the gained results over Adjacent Argument Overlap index showed an upper-middle average. Possible negative and positive aspects of the currently used texts for reading comprehension tests in Iranian high schools are cared for at the end.

Key Words: authenticity, cohesion, achievement tests, coh-matrix, reading comprehension test

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی میزان اصالت آزمون‌های درک مطلب درس زبان انگلیسی در دوره دبیرستان در ایران با بهره‌گیری از نرم‌افزار جدید کوماتریس نسخه ۲۰۱۰ بوده است. تعداد سی متن مورد استفاده در آزمون‌های سنجش پیشرفت پایان ترم در سه استان تهران، خراسان رضوی و اصفهان به‌طور تصادفی از آرشیو سؤالات پایان ترم دوره دبیرستان انتخاب شدند. تعداد پنج متغیر مورد بررسی و واکاوی آماری قرار گرفتند. میزان هم‌پوشانی نشانوندهای مجاور به‌همراه اندیس معنایی نهفته میزان واژگان محتوایی، درصد واژگانی نوع - نشانی و در نهایت میزان حروف ربط و اتصال‌دهنده‌ها از جمله متغیرهای مورد بررسی بودند. داده‌های حاصل با استفاده از نرم‌افزار SPSS دسته‌بندی و توصیف شدند. نتایج حاکی از آن بود که در دو متغیر اندیس معنایی نهفته و میزان واژگان محتوایی شرایط تقریباً نامطلوب است. در خصوص دو متغیر درصد واژگانی نوع - نشانی و میزان حروف ربط و اتصال‌دهنده‌ها، که از مشخصات عینی انسجام متنی (cohesion) به حساب می‌آیند، وضعیت نسبتاً خوبی حاکم بود. میزان هم‌پوشانی نشانوندهای مجاور نیز در حد متوسط ارزیابی شد. تحلیل و تفسیر داده‌ها با استناد به بهره‌گیری از شرایط اصیل بودن متون مورد استفاده در آزمون‌های پیشرفت زبان انگلیسی در نهایت بررسی شده است.

کلیدواژه‌ها: اصالت متون، انسجام متنی، تست‌های پیشرفت تحصیلی، کوماتریس، آزمون درک مطلب

طلب درس زبان انگلیسی ان از نظر اصالت متن

Researchers

مقدمه

در مبحث آزمون‌سازی مهارت‌های زبانی که عمدتاً در زیرشاخه رشته زبان‌شناسی کاربردی از آن به‌عنوان فرایندی کاملاً تخصصی یاد می‌شود و در دهه‌های اخیر متخصصان امر آن را رشته‌ای جدا و کاملاً مستقل می‌دانند، عموماً فاصله بسیار زیادی میان نظریه و عمل مشاهده می‌شود. (Anderson et al. 1991: 41-66) متخصصان سنجش و آزمون‌سازی از یک سو با مطرح کردن ایده‌های کاملاً جدید سعی در به‌روزرسانی نظریه‌ها دارند و از سویی دیگر مدرسان زبان انگلیسی معمولاً در فرایند آزمون و سنجش فرایند یادگیری عموماً از اقتصادی‌ترین و در عین حال ساده‌ترین راه‌ها از جمله مراجعه به بانک سؤال جهت طراحی سؤالات خود و بدون توجه به نظریات جدید مطرح شده توسط محققان حوزه آزمون‌سازی به سنجش و ارزیابی کلاس‌های درس خود بسنده می‌کنند. وضعیت مزبور در ایران فاصله زیادی میان نظریه و عمل در این حوزه به‌وجود آورده است. حقیقت امر آن است که مباحث آموزشی و آزمون‌سازی زبان می‌بایست در تعامل پیوسته و ناگسسته باشند و بازخوردهای لازم را در فرایند آموزش به‌طور دائمی به سه ضلع مثلث این فرایند یعنی معلم- دانش‌آموز- برنامه‌ریزان درسی منعکس نمایند. در این میان، تأثیر آزمون بر فراگیرندگان، معلمان و مؤلفان کتب درسی بر پیچیدگی و حساسیت امر آزمون‌سازی می‌افزاید. البته تحقیقاتی که در چند دهه اخیر در کشور ما در حوزه آزمون‌سازی زبان صورت گرفته است به لحاظ کمی از شمار انگلستان دست‌فراتر نمی‌رود. در تحقیقی که غلامرضا کیانی و همکاران (۱۳۹۱) انجام داده‌اند، میزان منصفانه بودن آزمون‌های زبان در دبیرستان بررسی شد. با بررسی پرسش‌نامه‌ای از فراگیرندگان روند موجود مورد پایش قرار گرفت و در نهایت، وضعیت نامتناسب تشخیص داده شد. در پژوهش یاد شده تأکید بر آن بود که آزمون‌هایی که در سطح مدرسه و کلاس تهیه و تدوین می‌گردد، نسبت به آزمون‌های کنکور و آزمون‌های هماهنگ از دیدگاه دانش‌آموزان کمتر منصفانه‌اند.

لذا در تحقیق حاضر نویسنده بر آن شد تا با تمرکز بر آزمون‌های پایان ترم دوره دبیرستان در بخش آزمون‌های خواندن و درک مطلب با تأکید بر روش‌های جدید و رویکردهای مهارت‌سنجی و با توجه ویژه به مهارت خواندن و درک مفاهیم، وضعیت متون مورد استفاده در سال‌های اخیر را از جنبه پیوستگی متنی - که مستقیماً از مشخصه‌های متون اصیل است - واکاوی و گزارش کند. پرسشی که در ابتدا مد نظر قرار گرفت، این بود: ■ آیا آزمون‌های درک مطلب امتحانات پایان ترم درس زبان انگلیسی در دبیرستان‌های ایران از نظر اصالت متن از مطلوبیت لازم برخوردارند؟

پیشینه تحقیق

در حوزه زبان‌شناسی کاربردی «اصالت» به میزان ارتباط میان آزمون و فعالیت‌های آموزشی از یک سو و فعالیت‌های واقعی در زبان مقصد اطلاق می‌گردد (Mousavi, 2009: 43) و هر چه این ارتباط بیشتر باشد، در اصطلاح گفته می‌شود که آزمون از اصالت بیشتری برخوردار است. دلیل اهمیت اصالت در آزمون‌های زبان در این نکته است که قابلیت تعمیم‌پذیری آن‌ها را به دلیل ارتباط با موقعیت‌های واقعی در زبان مقصد (در اینجا انگلیسی) بالا می‌برد. لذا می‌توان ادعا نمود که میزان اصالت بالاتر به نوبه خود میزان اعتبار سازه‌ای را بهبود می‌بخشد. تأثیر دیگر ارتباط تنگاتنگ میان آزمون‌ها و موقعیت‌های واقعی، واکنش مثبت فراگیرندگان نسبت به آزمون است.

در محافل آزمون‌سازی اصالت به طرق گوناگون تعریف شده است. در یک رویکرد، اصالت آزمون معادل مشاهده مستقیم یک رفتار زبانی است؛ بدین گونه که بدون مرور و بررسی فرایندهای بینابینی توانش زبانی مشاهده و ارزیابی شود. البته به گفته محققان چنین امری به دلیل پیچیدگی فرایندهای عصبی دخیل در بروز مهارت‌های زبانی تقریباً غیرممکن است. بنابراین، می‌توان گفت تقریباً تمامی آزمون‌های زبانی به‌طور غیرمستقیم به سنجش توانش فرد می‌پردازند. در نتیجه، محققان شباهت به

موقعیت زبانی واقعی در جامعه را مدنظر قرار دادند. البته مشکل عمده در این تعریف نیز به گفته متخصصان امر همواره این بوده است که به دلیل تنوع بسیار زیاد رفتارها و موقعیت‌های کلامی در دنیای واقع امکان شبیه‌سازی تمامی آن‌ها در شرایط آزمون وجود ندارد و در نهایت، سومین رویکرد در تقابل با دیگر رویکردهای پیش‌گفته پرداختن آزمونگر به ارتقای سطح اعتبار ظاهری تست بود که این دیدگاه نیز خالی از اشکالات فوق نبود.

در نهایت، بکمن^۲ (۱۳۳: ۱۹۹۱) دو مفهوم جدید از اصالت مطرح نمود که تا حدودی نواقص رویکردهای فوق را برطرف می‌کرد: ۱. اصالت موقعیتی^۳ و ۲. اصالت تعاملی^۴. در اصالت موقعیتی میزان شباهت مشخصات شیوه‌های آزمون با موقعیت واقعی مدنظر ارزیاب قرار می‌گیرد. برای مثال، در آزمون لغت تقسیم‌بندی لغات به تخصصی و روزمره و تقسیم‌بندی محیط به محیط دانشگاهی و محیط کار مورد توجه خاص معلم در انتخاب محتوا قرار می‌گیرد. در مقابل، اصالت تعاملی مبین ارتباط میان آزمودنی و فعالیت‌های مورد انتظار در موقعیت آزمون است. بکمن (۱۳۵: ۱۹۹۱) دو شیوه اصلی برای ارتقای اصالت تعاملی مطرح می‌کند: در شیوه اول میزان استفاده آزمودنی از راهبردها در انجام آزمون و در روش دوم چگونگی برقراری ارتباط میان این راهبردها از طریق بررسی گزارش‌های خود آزمودنی مورد بررسی قرار می‌گیرد. بکمن شیوه‌های دیگر بررسی این موضوع را دادن موقعیت‌های بیشتر یا در اختیار گذاشتن وقت اضافی و دادن اطلاعات بیشتر به آزمودنی می‌داند که از این طریق ممتحن می‌تواند میزان درگیری آزمودنی را در موقعیت آزمون به‌درستی و با دقت بیشتر بسنجند. برانگیختن انگیزه و علاقه او نیز از جمله دیگر راهکارهایی است که میزان درگیری آزمودنی را در آزمون افزایش می‌دهد.

انتخاب یا تعدیل متون مورد استفاده در تست‌های درک مطلب از نظر آموزشی در محافل پژوهشی مورد بحث و توجه خاص محققان بوده است. برخی محققان، به‌خصوص کسانی که به جنبه‌های ارتباطی آموزش زبان دوم معتقدند، ترجیح می‌دهند از متون کاملاً اصیل و واقعی برگرفته از متون و رسانه‌های مختلف محیط زبان دوم استفاده کنند و در مقابل، برخی دیگر استفاده از چنین متونی را مناسب سطوح پایین نمی‌دانند. (Sonmez, 2007: 51-62) و (Kilickaya, 2004). پژوهش‌های متعدد در قلمرو استفاده از متون واقعی در مقابل متون تعدیل شده نتایج ضدونقیضی را در این خصوص نشان می‌دهند (Petersen et al. 2010).

روش‌شناسی تحقیق

هدف از پژوهش پیش‌رو بررسی آزمون‌های پایان‌ترم زبان انگلیسی مقطع دبیرستان در بخش درک مطلب از منظر ارزیابی اصالت متون بوده است. تعداد ۳۰ متن مورد استفاده در آزمون‌های سنجش پیشرفت تحصیلی پایان‌ترم در سه استان

تهران، خراسان رضوی و اصفهان و از همه پایه‌ها (پایه اول تا پیش‌دانشگاهی) در فاصله سال‌های ۹۱-۸۵ به‌طور تصادفی از آرشیو سؤالات پایان‌ترم مؤسسات آموزشی انتخاب شدند. چینی‌ش محتوا و ویژگی‌های گونه‌ای متون با استفاده از ابزار کوماتریس^۵ نسخه ۲۰۱۰ در پنج متغیر مختلف شامل میزان هم‌پوشانی نشانوندهای مجاور^۶ به‌همراه اندیس معنایی نهفته، میزان واژگان محتوایی^۷، درصد واژگانی نوع - نشانی^۸ و در نهایت، میزان حروف ربط و اتصال‌دهنده‌ها^۹ - که از جمله شاخص‌های بررسی پیوستگی متنی به‌حساب می‌آیند - مورد تجزیه و تحلیل دقیق آماری قرار گرفتند.

ابزار تحقیق و گردآوری داده‌ها

کوماتریس به‌عنوان یک ابزار آماری جدید در نتیجه پیشرفت‌های اخیر زبان‌شناسی رایانشی توسط محققان دانشگاه ممفیس در سال ۲۰۰۴ تهیه و تدوین شد. کارایی اولیه این ابزار به‌عنوان یک جایگزین پیشرفته برای فرمول‌های بررسی میزان خوانایی متون بوده و نیز جهت بررسی انسجام متون خصوصاً زبان انگلیسی مورد استفاده محققان قرار گرفته است. گرسر و دیگران (۲۰۰۴: ۱۹۳-۲۰۲) و کراسکی (۲۰۰۹: ۱۱۹-۱۳۰) از این ابزار برای واکاوی انسجام متون استفاده کرده‌اند. از آنجا که این ابزار قادر به تجزیه و تحلیل محتوایی متون نیز هست، این پژوهشگران با بررسی متغیرهایی چون روابط معنایی مانند (هم‌معنایی، هم‌شمولی، چندمعنایی و...) موفق به واکاوی دقیق میان جملات مجاور و متناظر شدند. محققان دانشگاه ممفیس برای بررسی روایی این آزمون طی چندین مرحله با دیگر ابزارهای موجود روایی سنج‌های آن را ارزیابی و به‌روزرسانی کرده‌اند. هم‌اکنون این ابزار به‌صورت برخط (آنلاین) و رایگان (<http://cohmetrix.memphis.edu>) در اختیار محققان سراسر دنیا قرار گرفته است. این ابزار دقیق رایانه‌ای دربردارنده تمامی امکانات پایگاه داده‌های WordNet، پایگاه روان‌شناسی زبانی MRC و CELLEX نیز می‌باشد (Miller, et al. 1990; Coltheart, 1981). کراسکی و همکاران ابتدا در سال ۲۰۰۸ از این ابزار به‌عنوان فرمول محاسباتی میزان خوانایی متون آموزشی استفاده کردند. نتیجه بررسی آنان با مقیاس‌های سنتی قبلی Flesch Reading Ease مقایسه شد و نتایج آماری، هم‌بستگی بسیار بالایی را نشان می‌داد.

نتایج

پس از واکاوی داده‌ها توسط نرم‌افزار کامپیوتری کوماتریس اطلاعات به‌دست آمده با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۵ دسته‌بندی و تحلیل شدند. در ادامه به اختصار به تفسیر هر کدام می‌پردازیم.

● متغیر ۱: میزان هم‌پوشانی نشانوندهای مجاور (AAO)

این متغیر از جمله مقیاس‌های سنجش میزان انسجام متنی به‌شمار می‌آید که در آن ابزار کوماتریس ارزش کوسینوسی معادل ۰-۱ در نظر می‌گیرد. این مقیاس نشان‌دهندهٔ میزانی است که یک جمله و دیگر جملات اطراف آن دربردارندهٔ یک یا چند نشانوند^{۱۰} خاص می‌باشند. منظور از نشانوند میزان وابستگی زنجیرهٔ ارتباطی و معنایی است که در آن یک اسم یا عبارت اسمی تکرار شده و یا در جملات بعد به آن ارجاع داده می‌شود. بنابراین، عدد ۱ نشان‌دهندهٔ انسجام بسیار بالای یک متن می‌تواند باشد. در تجزیه و تحلیل آماری با نرم‌افزار کوماتریس برای هر یک از نمونه تست‌های درک مطلب به‌طور جداگانه اندیس مربوطه وارد نرم‌افزار SPSS شد و پس از محاسبهٔ میانگین اندیس‌های ثبت شده نتیجه به شرح جدول ۱ به‌دست آمد $\mu = 0/57$. براساس محاسبات کوماتریس نسخهٔ ۲۰۱۰، عدد ۱ نشان‌دهندهٔ انسجام بسیار بالای یک متن به‌حساب می‌آید. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، متون مورد استفاده از نظر این متغیر، کمی بیشتر از ۵ درصد $\mu = 0/57$ مطلوبیت داشته‌اند.

جدول ۱. میانگین میزان هم‌پوشانی نشانوندهای مجاور در تست‌های درک مطلب زبان انگلیسی دبیرستان‌های ایران

Std. Deviation	Mean	Maximum	Minimum	N	
.27	.57	1.00	.00	30	Adjacent Argument Overlap (0-1) Valid N (listwise)
				30	

● متغیر ۲: واکاوی اندیس معنایی نهفته (LSA)

نرم‌افزار کوماتریس این متغیر را به‌طور هوشمند با استفاده از بررسی اطلاعات جدید و قدیمی موجود در جملات مجاور محاسبه می‌کند. مقادیر کوسینوسی نزدیک به ۱ نشان‌دهندهٔ هم‌پوشانی بالای مطالب موجود از لحاظ محتوایی و نزدیکی به متون زبان اصلی می‌باشد (میرزاپور و احمدی، ۲۰۱۱). هم‌پوشانی اطلاعات قدیم و جدید در جملات مجاور از دیگر مشخصه‌های متون اصیل است. نرم‌افزار کوماتریس با محاسبهٔ این اندیس و با بهره‌گیری از پایگاه اطلاعات CELLEX اطلاعات نهفته و عینی مرتبط معنایی را در محدودهٔ ۰-۱ محاسبه می‌کند. در تحقیق حاضر اندیس به‌دست آمده برای هر آزمون درک مطلب تحلیل و میانگین نهایی سنی آزمون انتخابی برابر با $\mu = 0/26$ محاسبه شد. (جدول ۲) همچنان‌که مشخص است،

میانگین به‌دست آمده نشان می‌دهد که تست‌های آزمون‌های پایان ترم درس زبان انگلیسی از نظر هم‌پوشانی محتوایی جملات مجاور، وضعیت چندان مناسبی ندارند.

جدول ۲. میانگین واکاوی معنایی نهفته در جملات مجاور در تست‌های درک مطلب زبان انگلیسی دبیرستان‌های ایران

Std. Deviation	Mean	Maximum	Minimum	N	
.12	.26	.47	.00	30	Latent semantic analysis sentence adjacent (0-1) Valid N (listwise)
				30	

● متغیر ۳: واکاوی میزان واژگان محتوایی

در این متغیر براساس پایگاه داده GELLEX محاسبات برحسب میزان بسامد کلمات محتوایی در مقابل کلمات دستوری صورت می‌پذیرد. براساس یک محاسبهٔ لگاریتمی اندیسی در محدودهٔ ۰-۶ به‌دست می‌دهد که هرچه به اندیس ۶ نزدیک‌تر می‌شویم، میزان تکرار و وجود کلمات محتوایی بیشتر و بنابراین اندیس خوانایی متن بالاتر خواهد بود. این متغیر در واکاوی تست‌های پایان ترم، بخش درک مطلب معادل $\mu = 2/51$ به‌دست آمد که عدد نسبتاً پایینی را نشان می‌دهد. (جدول ۴)

جدول ۳. میانگین واکاوی میزان تعداد واژگان محتوایی در تست‌های درک مطلب زبان انگلیسی دبیرستان‌های ایران

Std. Deviation	Mean	Maximum	Minimum	N	
.23	2.51	2.89	1.91	30	Log freq. content words (0-6) Valid N (listwise)
				30	

● متغیر ۴: میزان درصد واژگانی نوع -نشانی (TTR)

متغیر درصد واژگانی نوع -نشانی حاصل تقسیم نوع کلمات^{۱۱} موجود در متن بر تعداد تکرارها یا نشان‌های^{۱۲} همان کلمه در متن مورد نظر است. برای مثال، اگر کلمهٔ کتاب در یک متن پنج بار تکرار شود، ارزش نوعی آن ۱ و ارزش نشانی آن ۵ خواهد بود. هرچه به عدد ۱ نزدیک‌تر می‌شویم، هر کلمه تنها یک بار در متن تکرار شده است که این مطلب در فرایند درک مطلب برای دانش‌آموز دشواری ایجاد می‌کند. نکتهٔ قابل توجه در این ماتریس این است که نرم‌افزار تنها کلمات محتوایی را به‌حساب می‌آورد. اگر بروز و تکرار کلمات دستوری بیشتر از کلمات محتوایی باشد، درصد خوانایی و فهم متن کاهش می‌یابد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج آماری حاصل از این پژوهش بر روی سی عدد آزمون درک مطلب انتخابی - که همگی آزمون درک مطلب از نوع باز بودند - نشان داد که در میان پنج متغیر مورد بررسی، که همگی از شاخص‌های افزایش پیوستگی متنی و در نتیجه بالا بردن میزان اصالت متون به حساب می‌آیند، دو متغیر شامل اندیس معنایی نهفته و میزان واژگان محتوایی شرایط نامطلوب بود. در مورد روابط نهفته معنایی با توجه به میانگین نسبتاً پایین $\mu = 26$ لزوم توجه به تکنیک‌های جرح و تعدیل^{۱۳} در متون و سپس بازنگری آن‌ها توسط همکاران متعدد و یا گویندگان بومی جهت نزدیک شدن به ویژگی‌های متون اصیل امری بسیار ضروری به نظر می‌رسد. تجربه ده ساله محقق نیز در این خصوص نشان می‌دهد که معمولاً طراحان سؤال برای صرفه‌جویی در وقت سعی بر آن دارند که متون درک مطلب از یک بند (پاراگراف) تجاوز نکنند. حال آنکه این امر می‌تواند در پایین آوردن درک فراگیرندگان تأثیر داشته باشد و ملاحظات اخلاقی در باب رعایت انصاف را نیز خدشه‌دار سازد. واکاوی داده‌ها نتایج نسبتاً نامطلوبی را نیز در خصوص متغیر بعدی، یعنی میزان واژگان محتوایی، نشان می‌داد. بدیهی است بالا بودن نسبت کلمات محتوایی در متن به کلمات دستوری در تشکیل زنجیره‌های معنایی به درک دانش‌آموز کمک می‌کند که این ضعف تست‌های موجود را از این نظر نشان می‌داد. تجزیه و تحلیل داده‌ها در خصوص دو متغیر بعدی، یعنی درصد واژگانی نوع - نشانی و میزان حروف ربط و اتصال دهنده‌ها که از مشخصات عینی انسجام متنی^{۱۴} به حساب می‌آیند، نشان داد که تست‌های مورد استفاده وضعیت خوبی داشته‌اند. نکته قابل ملاحظه در این خصوص آن است که ادوات ربطی کارایی عمده‌ای در زمینه ارتقای انسجام متون دارند و این نکته نیز همواره مورد توجه خاص زبان‌شناسان کاربردی و دیگر محققان حوزه زبان‌شناسی است. توجه خاص به آموزش و چگونگی بهره‌گیری از وجود حروف ربط در تحلیل معنایی متون از دیگر نکات حیاتی در تدریس مهارت‌های خواندن جهت یادگیری جنبه‌های فراکلامی^{۱۵} به‌شمار می‌آید که معلمان زبان انگلیسی نباید از آن‌ها غافل باشند. لزوم جرح و تعدیل متون با استفاده از ابزار رایانه‌ای کوماتریس - که در دو سال اخیر بسیار مورد استفاده محققان حوزه آموزش زبان قرار گرفته است - این امکان را به معلمان می‌دهد تا سریع‌تر از گذشته به گزینش متون مفید و قابل تعمیم به موقعیت‌های یادگیری

در زبان‌شناسی رایانشی و مطالعات معناشناسی یکی از مقیاس‌های محاسبه سطح دشواری متون مختلف اندازه‌گیری نسبت کلمات به تکرار آن‌ها در متن مورد توجه خاص محققان این حوزه بوده است. در واکاوی این متغیر - همچنان که جدول ۴ نشان می‌دهد - محاسبه میانگین این درصد در میان تست‌های درک مطلب تحلیل شده معادل $\mu = 76$ محاسبه شد که نتیجه نسبتاً مطلوبی است.

جدول ۴. محاسبه میانگین میزان درصد واژگانی نوع - نشانی در تست‌های درک مطلب زبان انگلیسی دبیرستان‌های ایران

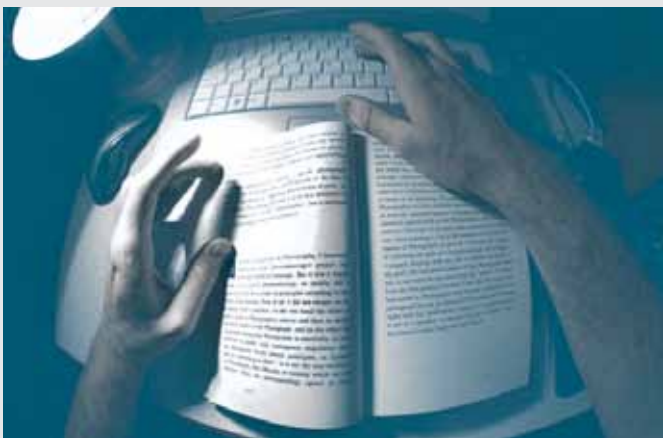
Std. Deviation	Mean	Maximum	Minimum	N	Type-Token ratio
.089	.76	.91	.56	30	Valid N (listwise)
				30	

متغیر ۵: میزان حروف ربط و اتصال دهنده‌ها

بررسی و واکاوی میزان حروف ربط در متون و ارتباط آن با درک بهتر در حوزه‌های گوناگون تجزیه و تحلیل کلام و علوم روان‌شناسی همیشه مدنظر محققان بوده است. در مکالمات و گفت‌وگوها وجود این‌گونه اتصال دهنده‌های کلامی به وفور حس می‌شود (Louwerse, et al., 2003: 199-239). تأثیر عمده حروف ربط در بالا بردن میزان فهم دانش‌آموز از طریق تقویت یادآوری مطلب و حافظه در تحقیقات مکرر به اثبات رسیده است. (McNamara, et al., 1996: 1-43). لذا این متغیر نیز در بررسی متون مورد استفاده در تست‌های پایان ترم دبیرستان‌های ایران مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. درصد پراکندگی حروف ربط موجود در تست‌های مورد بررسی، که از جمله دیگر اندیس‌های اصالت متون به حساب می‌آید، نیز طبق جدول ۵ محاسبه گردید $\mu = 84/00$.

جدول ۵. میانگین درصد میزان حروف ربط و اتصال دهنده‌ها در تست‌های درک مطلب زبان انگلیسی دبیرستان‌های ایران

Std. Deviation	Mean	Maximum	Minimum	N	Connectives Valid N (listwise)
35.23	84.00	146.67	.40	30	30

هدف نزدیک‌تر شوند.

توصیه به دبیران

از جمله عوامل تأثیرگذار بر فاصله زیاد میان نظریه و عمل در کشورمان، پیچیده بودن مباحث آزمون‌سازی به علت پیوند با مسائل آماری از یک سو و عدم دسترسی کامل دبیران زبان انگلیسی به مجلات تخصصی مهارت‌های زبانی در کشورمان به علل مختلف از جمله کمبود وقت است. از دیگر سو، نیاز به راه‌اندازی مجلاتی که مستقیماً به سنجش مهارت‌های زبانی بپردازند نیز احساس می‌شود. از جمله خبرنامه‌های بسیار مهم در خصوص سنجش مهارت‌های زبانی می‌توان به *Language Testing Update* اشاره کرد که دبیران زبان انگلیسی می‌توانند با دسترسی مستمر به آن‌ها اطلاعات حوزه سنجشی خویش را به‌روز کنند و یا در این زمینه‌ها به تحقیق و ارزیابی بپردازند. خبرنامه مذکور به مسائل واقعی کلاس‌های درس زبان می‌پردازد و تجربیات آموزنده‌ای را در اختیار دبیران زبان قرار می‌دهد. به امید آنکه معلمان زبان انگلیسی با صرف وقت بیشتر دقت و حساسیت خود را در جنبه‌های سنجش روایی و اعتبار آزمون‌های کلاسی خود، به‌خصوص در بخش خواندن و درک مفاهیم، افزایش دهند و از این طریق، علاوه بر ایجاد انگیزه و جلوگیری از دلسردی دانش‌آموزان قابلیت تعمیم‌پذیری تست‌های خود را نیز با دقت پیگیری نمایند.

پی‌نوشت‌ها

1. construct validity
2. Backman
3. situational authenticity
4. interactional authenticity
5. Coh-matrix (Ver. 2)
6. Adjacent Argument Overlap
7. Frequency of Content Words
8. Type-Token ratio (TTR)
9. Connectives
10. argument
11. type
12. token
13. Elaboration
14. cohesion
15. Meta-discourse

منابع

- کیانی غلامرضا، مهدوی بابک و غفار ثمر رضا؛ «مقایسه میزان منصفانه بودن انواع آزمون‌های زبان انگلیسی در دوره دبیرستان»، پژوهش‌های زبان و ادبیات تطبیقی، دوره، شماره (پیاپی)، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، (۱۳۹۱).
- Anderson, N., Cohen, A., Perkins, K., & Bachman, L. (1991). An investigation of the relationships among test-taking strategies, item content, and item difficulty in an EFL reading test. *Language Testing*, 8 (1), 41-66.
- Bachman, L. F. (1990). *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford: Oxford University Press.
- Bachman, L. F., Davidson, F., & Milanovic, M. (1991, March). The use of test method characteristics in the content analysis and design of EFL proficiency tests. *Paper presented at the 13th Annual Language Testing Research Colloquium*, Princeton, NJ.
- Coltheart, M. (1981). The MRC psycholinguistic database quarterly. *Journal of Experimental Psychology*, 33A, 497-505.
- Crossley, S., & McNamara, D. (2009). Computational assessment of lexical differences in L1 and L2 writing. *Journal of Second Language Writing*, 18, 119-130. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jslw.2009.02.002>
- Graesser, A. C., McNamara, D. S., Louwerse, M. M., & Cai, Z. (2004). Coh-Matrix: Analysis of text on cohesion and language. *Behavior Research Methods, Instruments, and Computers* 36, 193-202.
- Kilickaya, F. (2004). Authentic materials and cultural content in EFL classrooms. *The Internet TESL Journal*, X(7).
- Louwerse, M.M., & Mitchell, H.H. (2003). Toward a taxonomy of a set of discourse markers in dialog: A theoretical and computational linguistic account. *Discourse Processes*, 35, 199-239.
- McNamara, D.S., Kintsch, E., Songer, N.B., & Kintsch, W. (1996). Are good texts always better? Text coherence, background knowledge, and levels of understanding in learning from text. *Cognition and Instruction*, 14, 1-43.
- Miller, G.A, Beckwith, R., Fellbaum, C., Gross, D. & Miller, K. (1990). Five papers on WordNet. *Cognitive Science Laboratory, Princeton University*, No. 43
- Mirzapour, F., & Ahmadi, M (2011). Study on Lexical Cohesion in English and Persian Research Articles. *English Language Teaching*, 4(4), 243-255. <http://dx.doi.org/10.5539/elt.v4n4p245>
- Mousavi, S. A., (2009). *An encyclopedic dictionary of language testing*. Tehran: Rahnama Publication.
- Petersen S. E., Ostendorf M, (2010). 'Text Simplification for Language Learners: A Corpus Analysis', Proceedings of the NAACL HLT 2010 Fifth Workshop on Innovative Use of NLP for Building Educational Applications, pages 1-9, Los Angeles, California, June 2010.
- Sonmez, S. (2007). An overview of studies on the use of authentic texts in language classrooms. Proc. Online Conf. *Second & Foreign Language Teaching & Research*, pp. 51-62.

